

³⁸és aki nem veszi fel keresztjét, és nem követ engem, nem méltó hozzám. ³⁹Aki megtalálja életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti életét érterem, az megtalálja azt.”

Kedves Testvéreim!

A héten átrendeztük a nappalit. Nem nagy rendezkedés volt, egyszerűen elfordítottuk a kanapét. Ez a változás azonban mint egy egyszerű 90°-os mozzgatás, mert így a tévé, amely eddig a kanapéval szemben volt, most oldalra került. Kikerült a fő helyről.

Néhány éve írtam egy tanulmányt a képernyő hatásairól a gyermekek fejlődésében címmel, amelyben kutatások eredményeit elemezve az „az vagy amit megeszel” el alapján az „azzá válsz, amit nézel” elvet. A tanulmány foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy hogyan hatnak ránk a különböző képi megjelenítések, de magával a képernyő vonzásával is. A tv- ma már egy teljesen elfogadott, velünk élő tárgy, és itt az „élő” szót kiemelném. Mert igen ez a tárgy bizonyos értelemben él. Például beszélget. A gyerekekkel kapcsolatban megfigyelték, hogy a tévénézés, vagy bármilyen képernyő előtt eltöltött idő agressziót vált ki. Ennek okát vizsgálva rájöttek, hogy a gyerekeknél nagyon fontos a képi megjelenítés a fejlődésük szempontjából. A magyar nyelv ezt már elég régen tudja, amikor a gyermekek (vagy akár a felnőttek) képalkotását így nevezi: képzelet. Képzeletünkben dolgozzuk fel a velünk történt dolgokat. Amikor készen kapjuk ezeket az információkat, tehát nézzük a tévét, akkor nem kell elképzelnünk tehát nem dolgozik az agyunk, a kapott képi információkat nem tudjuk feldolgozni, így adott esetben agresszívvá, de mindenképp irányíthatóbbá, kiszolgáltatottá válunk.

Estéknként sokáig szoktam a tévét bambulni. Nem is feltétlenül nézem, sokkal inkább ott pihenem ki magam előtte. A böjti időben elhatároztam, hogy ezt az időt olvasásra fordítom. És érdekes módon sokkal jobban alszom, sokkal kipihentebb vagyok. A kanapé megfordításával remélhetőleg a család tévénézési szokásai is változni fognak. Mert nem mindegy mire nézünk.

Böjt 3. vasárnapjának ezt a nevet adták: Oculi, magyarul: szemek. Az istentisztelet elején a 25. zsoltárból vett idézet hangzott el: *Szemeim az Úrra néznek szüntelen.*

De jó lenne, legalább a böjti időben, szemeim az Úrra tudnának nézni, ha nem is szüntelen, de legalább egy kicsit hosszabban, mint korábban. Mert nem mindegy, mire, nem mindegy, kire nézünk. Amit nézünk, azzá válunk.

Persze nem vagyunk remeték, vagy szerzetesek, akik folyamatosan csak Istenre néznek. (Egyébként meggyőződés, hogy ők sem ezt tették.) De az biztos, hogy sokkal többet kellene, hogy szemünk Istenen nyugodjon. Sőt, ennek kellene minden mást megelőznie.

Mai igénk is erről szól, nyilván nem véletlenül. Egyszer Jézus magához hívta 12 tanítványát, és kettesével kiküldte őket: Menjete el, és hirdessétek: elközelített a mennyek országa! Persze, ahogy egy jó mesterhez illik, mielőtt elküldi őket, ellátja jótanácsokkal, útmutatásokkal is. Ami kiváltképp érdekes ebben a felsorolásban az az, hogy Jézus mintha nem csak arról a néhány napról szólna tanítványainak, ami előttük áll, hanem már előre jelezné azt, hogy mi fog rájuk várni akkor, amikor ő már nem lesz. Egy kis ízelítőt kapnak, amikor ilyenekről beszél: ¹⁷Óvakodjatok az emberektől, mert átadnak a törvényszékeknek, és megkorbácsolnak zsinagógáikban, ¹⁸sőt helytartók és királyok elé hurcolnak énmiattam.

Igen, ezek csak később jönnek, majd csak Jézus kereszthalála és feltámadása után, de a Mester jónak látta, hogy ezt már előre közölje. Nem lesz könnyű dolga, annak, aki az ő követségében, az ő küldetésében jár. A tanítványok addig esetleg azt gondolhatták, hogy rátaláltak a szerencsésükre: csodálatos halfogás, betegek gyógyulnak meg, erőteljes tanítást kapnak, Jézus kioktatja azokat, akik képmutató módon ostorozzák az embereket. Igen, végre van egy vezető, akit érdemes követni. Végre, jött valaki, aki nem csak beszél, hanem tesz is az ügy érdekében, aki úgy beszél Istenről, ahogy mindig is kellett volna, aki azt mondja, hogy ne úgy szólítsuk meg Istent, hogy Uram, hanem nyugodtan hívjuk Atyának. Végre valaki, akinél megnyugszik a lelkünk, akinél békét találunk. Azt hiszem, valami ilyesmit érezhettek a tanítványok. Mint amit valljuk be mi is várunk sokszor. Mert imádságainkban is ezt fogalmazzuk meg: Uram, segítsd családomat és engem. Légy velünk, adj békét, nyugalmat, csendes életet. Ezt tanítjuk gyerekeinknek is: én Istenem, jó Istenem...

Igen, erre vágyunk, hogy ezt az életet, amelyet itt, most élünk áldja meg az Isten. Arra vágyunk, amit az Ősz-ben látunk, hogy akikkel ott az Isten, azok áldottak, azaz: rendben van az életük, boldog a család, gazdagon élnek.

Jézus azt mondja a tanítványainak: ³⁴„Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békességet hozzak a földre. Nem azért jöttem, hogy békességet hozzak, hanem hogy kardot. ³⁵Azért jöttem, hogy szembeállítsam az embert apjával, a leányt anyjával, a menyét anyósával, ³⁶és így az embernek ellensége lesz a háza

népe. ³⁷Aki jobban szereti apját vagy anyját, mint engem, az nem méltó hozzám; aki jobban szereti fiát vagy leányát, mint engem, az nem méltó hozzám; ³⁸és aki nem veszi fel keresztjét, és nem követ engem, nem méltó hozzám. ³⁹Aki megtalálja életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti életét értem, az megtalálja azt.”

Jézus ebben a néhány mondatban összetöri mindazt, amit az ember általában gondol az Istennel, vagy éppen vele kapcsolatban. De azért érdemes helyén kezelni a dolgot, és teljes összefüggésében látni azt, amiről Jézus beszél.

Mert miről is van itt szó?

Amikor esküvőre készülünk egy párral, az előkészítők során kitöltetek velük egy lapot, amelyen a következő kérdés áll: állítsa az ön szerinti tetszőleges sorrendbe a következő fogalmakat: Isten, család, egyház, gyülekezet, vallás, házastárs, sülők, munka, gyerekek, barátok, szabadidő.

És a párok buzgón gondolkodnak, hogy vajon akkor most a család, gyerek, vagy a házastárs az első helyek melyikére kerüljön. Néha van azért egy-egy pár, akiknél Isten is szerepel az első helyek valamelyikén. Amikor kiértékeljük a kitöltött kérdőívet, akkor el szoktam mondani: gyakorlatilag lehetetlen egy ilyen sorrendet felállítani, mi mégis sokszor megteesszük. És igen, hol a gyerek, hol a család, hol a munka a legfontosabb -épp, milyen élethelyzetben vagyunk. DE a keresztyén ember életében nem az első, hanem a mindent megelőző helyen az Istennek kellene állnia.

Erről szól az, amit Jézus mond. Aki jobban szereti apját vagy anyját, mint engem, az nem méltó hozzám, aki jobban szereti fiát vagy leányát, mint engem, az nem méltó hozzám... De tovább meg Jézus és azt mondja: aki nem veszi fel keresztjét és nem követ engem, nem méltó hozzám. Miről szól ez utóbbi. Sokszor félreértjük ezt a részt, mert számunkra már mást jelent a kereszthordozás, mint amikor Jézus kimondta ezeket a szavakat. Mert itt Jézus nem a szenvedésről beszél, nem arról, hogy aki keresztet hordoz, az szenved. Az ő idejében valóban hordozták a keresztet, mint ahogyan ő is nem sokkal e szavak elhangzása után. A keresztet azok hordozták, akiket a kivégzésre vittek. Jézus idejében, ott Izrael földjén a kereszthordozás egyenlő volt a sokszor ártatlanul, az igazságért megfeszítettek áldozatával. Magyarul, amikor Jézus ezt mondja: aki nem veszi fel a keresztjét és nem követ engem, nem méltó énhozzám, akkor azt mondja, akinek az élete fontosabb nálam, az nem méltó énhozzám. Tehát egy sorrendet állít fel Jézus: szülők, gyermeke, saját élet. Melyik a fontosabb? Mindenkinek éppen az, ami, de a lényeg, hogy mindegyiknél legyen fontosabb az Isten.

Ha végig nézzük az evangéliumokat, akkor Jézus végig, következetesen ezt a gondolatot képviseli. Az Istennél semmi nem lehet fontosabb. És ha megnézzük azt, hogy a tanítványok, hogyan élték az életüket Jézus mennybemenetele és a Szentlélek kiáradása után, akkor azt látjuk, hogy még az életük sem volt drága. A 12 tanítványból 11 halt vértanú halált. Megölték őket Jézus nevéért.

Nekünk nem kell szembenéznünk a halállal. Nem fenyegeti az életünket sem az Iszlám bármely harcosa, sem Hindu fanatikuskok, ahogy a világ nagy részében. Már a kommunizmus üldöztetése is a hátunk mögött van. És mi mégis csendben maradunk, amikor Isten nevével káromkodnak az Obi-ban. Csendben maradunk, amikor tudjuk, hogy el kellene mondanunk, hogy a mi reménységünk más... csendben maradunk mert félünk a következményektől... hogy esetleg megszólhatnak, hogy esetleg mit gondolnak rólunk?! Mert mégiscsak fontosabb a családi békesség, mégiscsak fontosabb, hogy a gyerekek jól érezzék magukat, mégiscsak fontosabb, hogy nyugalom legyen. Hányszor írja felül a családi program, a gyerek meccse, a saját pihenőnapom az istentiszteletet?

Azt hiszem el kellene fordítani a kanapénkat. A kényelmes foteleket, hogy szemeink egy kicsit mást is lássanak. Meglássák azt, akinek az élete sem volt drága, azért, hogy a mi életünk rendben legyen. Meglássák szemeink azt a Jézus Krisztust, aki maga adott példát, hogy hogyan is kell a keresztet felvenni, felvállalni, bevállalni mindazt, ami nem csak kényelmetlen, hanem esetleg szenvedéssel, sőt halállal jár.

Szemeim az Úrra néznek szüntelen... Igen, oda, rá kellene néznünk. Hogyan? Én a tévé helyett az olvasást választottam ebben a börténben. Az Úrra nézni, azt jelenti olvasni az ő igéjét, azzal töltekezni. A Bibliával kitölteni az életünket. Olvasni, hallgatni, tanulni mindazt, ami a valódi életre vezet? Mi az élet célja. Jézus mai igénk utolsó mondatában tömören megfogalmazza: ³⁹Aki megtalálja életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti életét értem, az megtalálja azt.”

Veszítsd el az életed, azaz mondd le róla, és ha már nem az a fontos, ami ide köt, akkor eléred életed célját és értelmét. Fordítsd el a kanapét: Nézz szüntelen az Úrra!